

1487

FRESE. JAKOB.

ECHO PÅ KON. CARL XII'S NAMS-DAG
STHM. 1715.

ECHO,
Å Sveriges allmänne
Frögde = Qwäden

Uttryckt / på
Hans Kongl. Maj:ts
Wår Allernådigste Konungs

Konung CARL
den XII:tes

Sveriges / Giötes / och Wändes Konungs / 2c.

Högstbignelige
Namns = Dag /

Wid ett Högst och Förnäamt Samqwäm i Riddarhuset /
Den 28 Januarii 1715.

^{Då}
Högstbemålte Hans Kongl. Maj:t

Kort tillförene ifrån de Öster hån belågne Orter / och sitt långwä-
rige wistande i Turekiet / sine Rikes gränstör / til dess trogne Inwånäres högsta /
men aldrig nog högt wårderade / hugnad / besökte / och sitt kära

Swea nådigt omsfannade /
I diupestie underdånighet

JACOB FRESE. Wib. S.

STOCKHOLM / hos JOH. H. WERNER, Kongl. Maj:ts
och Uptala Acad. Boktr. 1715.

Hans Kongl. Maj:^{ts}
Vår Allernådigste Konungs
Högtbetrodde Man/
Råd och Sankelie Råd/
Den Högwälborne Herre/
M E R R,
Brefwe GUSTAF
CRONHIELM,
Brefwe til N. N.

Min Nådige Herre.

Höga Herre / Kongens Råd /
Cronans Stöd / vårt Swerges styrka /
I / hwars wishet / alla dyrka /
Opnen mig Er gunst och Råd.

Urans

135
Hans Kongl. Maj:^{ts}
Vår Allernådigste Konungs /
Högtbetrodde Man /
General Lieutnant och Gouverneur,
Högwälborne Herr
BARON,
JACOB
BURENSKIÖLD,
Fri Herre til N. N.

Min Nådige Herre.

Rikets Prydna / Landets Pris /
Zapperhetens floka Regel /
Manna-Götars klara Spegel /
Dygds behag / och Flits bewis.

Fale

Arans egen Foster-Son/
En af Dydens äldsta wänner/
Den hon för sin Frende känner/
Född til stor och mycken mon.
Får min arla ungdoms wårk/
Med Ert Dyra Namn förseglas?
Låt här på Er Stempel präglas/
Och de swaga Rimen stärk.
Hwar så synes skäl och fog/
Gie mig litet af Ert tyck/
Hwad I kunnen/ är förmyck/
Hwad I wiljen/ thet är nog.

Eders HöghErest Excellences,
Min Nådige Herres/

UnderdånödmuEeste
tienare/
JACOB FRESE.

Fale Bures efter-Utt/
Som en fordom Tapper Mader/
Burenskiölders Börde-Fader/
Son/ i För-Förälbrars fiät.
Gouverneur i Skåne-Land/
Tit Ert blotta Namn mig kallar/
Ut/ hwad gunstigt I befaller/
Sköta/ med min låga hand.
Låt en gni a af Er glöd/
Mig med hulda blickar fågna/
Och försmå ej til at hågna/
Hwad jag första gången bödd.
För skal Himlen gå i qwas/
Floden mot sin källa sika/
Ljus och Mörker blifwa lika/
För'n min wördnad släcknar af.

Eders Excellences
Min Nådige Herres/

UnderdånödmuEeste
tienare/
JACOB FRESE.

Stormächtigste Allernädigste
KONUNG.

Sveriges Hulde MONARCH, Stor-Mächtige Prinz uti Norden/
Nådande Rike och Land/ Regenters åra på Jorden/
Verldenes under och sträck/ med Gud thes ifrige tuchtan/
Erättsige Drättars hämd/ Ein otvänners billige fruchtan/
Mandoms myndige wårn/ förtrycktas hugnåd och hägnåd/
Uslas nådige skydd/ Tu Landsens Gader och fågnåd;
Kast' uti wantliga Dygd en blick/ af Thronene neder
Styr' mitt häpnade mod/ som til Ein Åra och heder/

Med

Med enfalliga dicht/ och ojämt jämfade rader/
Efter ånne och råd/ tänck't wisa mig hiertliga gläder:
Skulle ej liuslige slag/ och behag/ mig i Konstene sela/
Wore jag willig i dag långt högre thona och spela;
Spela så Orphei konst/ sitt ewiga wårde sku sakna/
Spela så liflöst alt til lifes skull' wäckas och wakna.
Doch fast tungan å tung och handen tröttnar och darrar/
Fingrarne stelnade stå/ samt strängen slaknar och snarrar/
Fast then konstige Må och wånaste Jungfru Thalia,
Synes ha forgen i hand til den jag årnade fria.
Skal ej lättliga/ det/ mitt upsåts framjande stråma/
Hon tör låta sig ån (ho wet) til nåde beqwåma.
Therföre jag all sträck långt från mig dierfliga kastar/
Samt med Offer i hand/ nu til titt altare hastar/
Och med wördliga mine, mitt rökward' gladliga tånder/
För Dig/ wårdirge Pring/ med fast obewårdade händer.
Låt nu/ Nådige Kung/ låt Dig nu tåckliga falla/
Hwad min ringhet skref/ och tänck: Alle kunna ej alla.
Himlen låter i Nåd sin dag ju dagliga dagas/
Så then Menige Man/ som them om Cronone dragas;
Solen sänder ock lius så til the nedrige dalar/
Som til resige Berg/ och präcktigt jwade Salar:
Så instyrkes jag ock/ min Sol/ min nådige hägnåd/
Alt mitt alt/ uti alt/ tu allas alsiware fågnåd/
Så instyrkes jag och/ at knapt Ein Nåde å smårre/
Thet jag diupast ber/ Stormächtigste Konung och Herre!

Ad

Ad
SERENISSIMUM PRINCIPEM,
 HOLSATIÆ,
 &
AUDITORES.

Du af Kongliga Stam / utsprungne Konglige Felning /
 Som med Förstarne främst får gå uti Vrf / och i delning.

* * *

J utaf Blod / af Mandom och Mod / af Wisdom och Seder /
 Burne til Ura och Dygd / och födde til Höghet och Heder /
 Sen mig och Nådiga an / fast jag som i äldrene spåder /
 Er och min Herres Läf / ej rätt tilbörliga qwäder.
 Kan med gyllene Band jag Honom ej wärdliga binna
 Stänker och Gåfwor af Gull / wil wiljan wäldeli winna.
 Kan min lägmåla mun / Thes Dygd ej konstliga prisa;
 Min ärebådige Sial wil doch sin wordna bewisa.
 Slik Ehr ynnest skal af mig / den henne må söla /
 Som min glädie föröfs / Ert Läf så wida föröfa.

Et

Si sannas än i dag / på Qwår Solett lysar;
 En sinder Morgon gör / en härlig Middags qwäll.
 Wårt Ode Mot och Med / i sine Camrar lysar;
 Den Wintren plågat har gör Wärens wärens säll.
 Så flyta hwar om an / Moln / Solstien / Sorg och gamnar;
 På Morgång följer Frögd : Ty glädiens allesamman.

Up / stöter i Basun / och låter Strånger klinga /
 At dubbelt Fågne-Ljud / til Solens gränstap hörs;
 Lät Swerge öfwer alt i alla Klocker ringa;
 Ett Jubilate, som til andra Werlden spörs.
 Så waren ock til Frögd I Sångsens Döttrar sugre /
 Ja / Jorden glädte sig / och Himlen Echo sware.

Som när en Siöman trälst utur en öppen fara /
 Tillika all sin Sorg / med faran eftersatt;
 Som när en qwinna ser sig wäl förlofsad wara /
 Sin förra fruchtan dömt til glömskans långa natt /
 Så wele wi wår Sorg nu afwen platt fordräncka
 Och i en gläder Tid på glädien enstolt täncka.

Ja ware Sorgen sånd så widt sig Swidjod sträcker /
 Så widt i längd och bredd thes Grund och Gränser stä /
 Så widt som Siö och Strand kring hennes Bomar väcker /
 Bort i landzflychtighet til olycks kullor blå.
 Och se'n hon sådt förlaf sig tar sitt late gäda /
 Så må hon dag om dag / sig i sig self föröfa.

Men wi / som länge nog wår Sorge-börda burit /
 Wi draga af wårt Flor och mörka Mule-dräfft.
 Wår swarta Sorge-Snibb / som motgångs handen skurit /
 Skal stifta sig i hwidet; thet står på meta fläfft.
 Sörg hwem som söra wil then tiden är föröft /
 Thet är ej ringa konst at stifta sig i tiden.

U

Nu

Nu tu wälsignad dag bland alla Åhrens dagar/
Som denne dyra dag/ från Öster bryter op;
En dag/ en wacker dag/ som Himlen sielf behagar/
En dag som fylla må de andre dagars lopp.
Kung CARL Den Tolftes Dag/ en dag förutan like
Som dubbelt firas bör i hela Swerges Rike.

Så fins och ingen bland Des Undersåter alla/
Som icke kämpewis sin frögd förklara wil/
I ganska Jomahelm/ de spåna munnar lalla/
Och gråhårs hwita Mån de biuda åfwen til/
Åf glädie utom sig om glädiens fördel tråta/
Som (hwad gör glädien ei?) sig i sin frögd förgåta.

Tu skäncker of med lust/ tu låra dag tilfyllest/
Tu gifwer hymnighet af glädiens underfödd.
En försmak bodar tu af Himlens hulla hyllest/
Tu åst wår mödas winst/ wår winnings öfwerfödd.
O! at man hundra År/ ån hundra där til tekna/
Och efter hundra År/ ån hundra där til tekna.

Men efter Tin förtienst hur' skal jag Tig undfåna?
Mig tycke en Himla Röst och tunga borde mig/
Om jag med Åkta färg/ Tig må Titt Låf tillåna/
Om jag til Titt beröm må sunga wårdelig;
Doch uti store tting som äre underbara/
Kan blåtta willian wår/ för fullt tilfyllest swara.

Stormächtigste Monarch benåda min begiåran
Åt jag med glada mig och glader ställa får.
Förwågra ej/ jag ber/ min Skalde-Mö den åran/
Tu wäst at Wåd för Wått en Konung bättre står.
Jag wil med menlös min/ wår fågnad för Tig nämna/
Och i Tin Majestät Tig oberördan lämna.

Jag

Jag kommer icke/ som de Ådlingar af Zaba,
Med mycken Myrha fram/ med rötelse och gull/
Men som de Ambots Barn/ som ropa Baba Baba.
Tag nådigt af mig up en hand af watten full.
Om jag fördristar mig de ord af andra låna/
Som til min ursåkt båt för Thronen kunna tiena.

Jag har mitt oförstånd ej lært med konst förgylla/
Ei dyrbar Stempel på falsk wahra håsta an.
Ei med oåkra namn en mager Vers upfylla.
Enfaldigt slätt och rätt/ jag skrifer som jag kan.
Och ho som mer af mig wil åska och begiåra.
Han täncke/ Wåren kan ei mogna fruchter båra.

Nu J somt jag för mig/ med diupste wårdenad/ skådar
Och hwilkas närwist alt mitt sinne håpet gibr/
Hwars glada mine likwål all ynnest mig bebådar
Den så min fruchtan lit som wådret/ moln/ förstår:
Jag twiflar ei om gunst til mitt förhår af Eder/
Hwar om jag hwar för sig ån lika wårdsamt beder.

Eho som Solens Lins/ sitt wårde/ gifwa tänker/
Han öfwerwåge/ nåst des Strålar deilighet/
Hwad oro Natten gibr/ hwad möda mörkret skånker/
Så blifwer saken klar; Sorg sällhet prisa wet.
Eho sin motgångs Natt har ånnat at förgåta
Kan båt sitt glädie-haf med sorgens minne måta.

Wi sånde ut wår hog at snarast sammanhånta
In för förnuftes dom/ hwad of har öfwergåit/
Förbiude framgent Gud/ wår olycks klocker lånta/
Wi ha nu länge nog/ ty wår/ för rånnan ståt.
Wi ha nu länge nog lænt Krigez heta låga.
Wår maldets kall den har/ of warit skånkt med råga.

J2

Om

Om wi med större straff än skole slås och agas/
Så återstår ei mer än at wi platt förgås.
Nei! Herre/ låt vår Arm med allo ei försvagas/
Men låt Din arfwedel snart åter wedersås.
Ach pröfwa än ett år hwad frucht det Trät kan ställa.
Tu kan än då få tid/ at när Dig täckes straffa.

När hastwet stummas op/ och wågen styhögt swäller/
När hela Himlen syns i liugeld smälta bort/
När wädres rif och risp/ i tyn och takel smäller/
Hur' mången gör då ei sin lefnads facit kort.
Så war thet och med os til högsta gäle skridit.
Doch/ Himlen ware tack! at thet til råfft ej lidit.

War ej wår ängest stor/ wår wedermöda mycken?
Bedröwelse satt främst/ ehwart man om sig säg/
Af Swerges Crono fell så många dyra Smycken/
Och hela Riket låg/ lik som i stål-tåg.
The fasta lås sprang up af många Slott och Borger;
Och blacka Ryttaren han spädde sorg på sorger.

Tu andre Ståders pris/ min Barndoms första Boning/
Skull jag förglömma Dig som mig i liuset brakt?
The jag i lindan låg i nöjes rika Wåning;
Ach nei! men af min mun så skal thet wara sagt:
At för'n jag glömmet dig så skal mig jorden gömma;
Och sen skal askan min i mulden dig berömma.

The fins en deilig Mö uti ett Förstendöme
Som wetter öster ut/ hwär de Careler bo/
Som om des wård och wakt/ ha warit gansta ömme/
Som tiena Konung CARL med oförliklig tro.
Then Jungfru står så skön och innom sine murar/
På hwilken grannen lik som Höt på Dufwan/ lurar.

Han

140
Han har och drifstat den obuden at besöka/
Han tänkte Mat för Måns/ war kräftigt här beret/
Men lustan plår ibland båd' harm och hat fördä.
För Säckar och Canel blef honom Malört tet.
Och hur' han friar dierst til thenne sköna Borgen/
Dachtat sådant smek/ måst han dra af med Korgen.

Men lik som Bedslaren ei gienast modet tappar/
Wed första aflags winck; ja swares ei så just:
Så kommer han igen och på des portar klappar.
Ty mödan (som thet sägs) then hwäsker skallmans lust.
Hwem får strax ösa gull/ med sällhets fulla göpnar;
Och hardhet aldrabäst för onsforg sammen öpnar.

Så wil han henne sig med wåld och list inkräkta/
När i thes frihets tid thes Stierne strålåd' än;
När som en Stierne-Stråhl för hennes Crona fäkta
När hon i armen slöt mång' tappre Swenske Män.
Men för sin Herre må hon alt med glädie wåga/
Och efter hwärken Pal ell' Petter föga fråga.

Hwar Mod och Manlighet af Råd och Dåd ledsagas/
Hwar klokhet håller wakt/ och slughet står på lur/
The kan ens frihet ei så lätt och strax betagas/
Then ofta frälsar sig som Foglen ur sin bur:
Men doch/ när en alleen/ then strider emot månge/
Så måste Frihet (bort all konst) bli maktens fänge.

Nu bäst thet grofwa folk wed wåldsambhet sig stöder
Sen hon sig förefatt at lida ren en Mö.
Så ber hon Tapperhet och Tro som twenne Bröder
At fäkta för sin Erans. Ty sprutas eld och glö.
Så ofta som man hör thes murebräckar knalla
Sågs Ryttar hundra tals/ som hö för Lian/ falla.

A 3

Om

Om Bergen som där stå med mig kund' vittne bära/
Så sade the at jag i värren inret skär.

När som tin owän self/ måst' lämna tig then åra/
At han af tine skott som måst' utmattad är.

Hwad görs mig så behof at siunga thenne wisa.
Mig tycks jag hör ett Liom at Bergen tig ock prisa.

Och fast en twungen lys tin kinder är beröfwat/
Har wiljan oförkränkt/ doch spiernat thet emot.
Hwad wäld har satt i knut/ slig sönder oföröfwat.
Och twång/ strart lägligt fins/ i Frihet söker bot.
Ett twunget sammanskott är ei frivillig gåfwa.
Hur' mången måste/ hwad han ei tänkt gie/ förläfwa.

Rätt som April quartal med mörke skvar kommer/
Så kom tu Adla Må/ tig motgångs mörkret på.
En olycks winter dref/ ifrån tig glädies Sommar/
Hur' kund' thet annors/ än thet med tig gick/ så gå?
Hur' kund' thet annars gå? hwar wäld och orätt råda/
Thet står ju Menlöshet om lif och gods i wada.

Doch som ståndachtighet i nöden war tin Crona/
Så skal tu uri lust/ med Nåd bekrönter blij/
War tapperhets Brocad, titt ännu hufwudbona/
Så skal tu äkta klapp af tappre händer sij.
Kung CARL han sitter re'n til häst och til tig rider;
Tin glädie nalkas snart/ han kommer hwad thet lider.

Lif som man Dufwor blå ur Hökens klor förjagar.
Lif som från Färens bröst man stuljer Ulfwens tan';
Så skal man tig en gång/ som nu titt wäld beklagar/
Som serjer endast at tu nog ei förja kan.
Så skal man tig en gång ur owäns fätrax rycka
Hwar til med dubbelt ljud/ jag önskar/ lycka lycka!

Ach

14
Ach at jag sänge snart på tina gränder träda!
Ach at jag Herrans Huns orubbat där säng' see!
Så skull' min tunga så sitta Halleluja qwada
At tina murars hwalf/ skull' Frögde-genliud gie.
Jag wist' ei om jag så af glädie mer will' lefwa
Ell' döden platt från mig af glädie aldels jäfwa.

Så länge någon tid och världen ännu warar/
Så länge man af strid och örlog höra får/
Så länge någon Stad i striden sig förswarar/
Så länge någon Borg och präktig bygnad står/
Så ska' tu Wiborgs-Stad snart utan like prisas;
All trohet skal utaf tin trefasthet bewisas.

Och I som lika tro för Kungen låtet lysa/
Ehr skal med lika rätt ei mindre hugnad stie/
Ehr äros glans then skal som tindrand' Stiernor blysa;
Dödligheten skal Er Lager värde gie.
I kysthets wana Mör/ them jag ei må förtiga/
Om jag ei helt skär felt/ tu Reval och tu Riga.

Men I som med Ehrs blod/ Ehr Tapperhet beseglat/
Wed Edra Brister/ skal ur Jorden Ekur gå.
I them med Järnestul/ Ert låf skal blifwa präglat/
Hwars öfwerkrift af gull/ i gull skal lyda så:
Här hwila tappre ben/ som klädt ha/ Martis pilar;
Här hwila tappre ben/ hwars låford aldrig hwilar.

Än mer/ en morgång wil ei giärna ensam trifwas/
Men lif som Sparfwen hållt i stora flockar far/
Så fölgs och plågor åt; thet kan ei så beskrifwas
Som tet mer klagas kan/ hwad Hof-Stat nöden har.
Och at för werlden wi skull' fyllest usle beta
Så måste Fären self sin Herde efterleta.

Ed

Tå til en fremmand' Hjord wår milde Kung ledsagas/
Tå blef wår sidsta Frögd/ ur Swerget jagat ut.
Oß kom ett mörker an/ som aldrig wille dagas/
Wår natt den wårte til/ och dagen satt i knut.
En natt som tusend'falt fördubbla mänd' wår plåga/
Och ökre til wår nöd som ohan glödens låga.

Lik Elden far ur stål/ när man thet slår med hamrar
Så präskad' nöden ur wår' ögon tåre-lut/
Och sen sig natten bröt/ ur sine mörka Camrar/
Hwad war/ om icke dö/ war endast wårt beslut.
Ty Solen syntes som aldeles strida under/
Och Himlen rånna tu af öhördt åstriedunder.

Hwad blef wår lust? en sorg; wår glädie? owåns agatt.
Wår fågnad? fridz förlust. wår sällhet? uselhet.
Wår högridz-drått? en säck. wår Jubel-sång? en klagan.
Wår håfwor? fattigdom. wår förra frögd? förtret.
Ja til at klaga kort; wår tröst war thesse orden:
Ach sälle the hwars ben nu hwila under jorden.

Hår ramas lågenhet utaf de falska släckter
Som aldrig lärt at stå wid hwarken ed/ ell' tro;
Then Frid i Saren slöts/ war som en båga brätter.
Så tänkte Dansten och hans åker skulle gro.
Men aldrig för'n han har i Skåne säden skurit/
Måst' han beklaga/ at hans åker misfwårt burit.

Ty skyndar han sig fort til sine Bunderförwanter/
Han tänkte stade Stad/ stod honom gamla wål.
Then har han åfwen gjort sig til en tid bekant/
Men måst' wed Gadebusch betalat med god stål/
Then wåre sedan the af hunger warit slagne/
Drot afftied och mot tro tilfanga blefwo tagne.

Tå

142
Tå kan man tro/ war tid: för Ornen rof at söka/
För Biörnen suga blod/ för Råfwen wakta Gåß;
Hwar wålde rider fram måst' ringhet ryggen kröta.
Så gick thet för/ här går thet åfwen sammales/
Wi twungoms til at bli/ wår owåns spott och wisa/
Och intet/ utan hopp; hopp/ war wår enda lisa.

Man hörde allmänt af the Etter-tungor tuggas:
At Swenske Gideon, sin ögon lagt igen.
Men nu lär sömnen/ af Er ögnehwart/ snart gnuggas.
I olycks Foglar I/ och hårda samweh män.
I lären sielf Er fot/ i edra snaror wekka/
Och en gång blygas/ för Er munnars/ starpa håkka.

Mig rinner bäst i ihog/ en Swea Rikes Fader/
Som nu på Zions Berg en Himmelst prydnad står;
Hur' thet/ när owån at hans ofärd ter sig glader/
Med honom gick/ som här med wårom Konung går:
The hade honom wål/ i säcken fånglig sluttit/
Men mynningen så had' the/ wår' än illa knuttit.

Tu ting jag undra måst' / som all min undran winner;
Jag undra måst: Gudz Nåd och Kungens tålamod.
Gudz Nåd/ som honom frälst ther hämd i låga brinner.
Hans tålamod/ at han i hoppet stadig stod.
Och at i all then tid/ han warit oss beröfwat/
Ett ögnablick en gång/ ej gjort hans Siäl bedröfwat.

Når Stycken spelte fram/ och Eld ur Bommer blyste/
Når Kulor hagla ner/ mång mulen dag och natt/
Når dragne swård och spiut/ ikring Hans hufwud lyfte/
Har Han sitt blotta bröst/ mot faran modigt satt;
Then war/ tā Musul-mån/ för röda råfwar/ tänka
Så wål gå at wår Kung/ at Swerget skull bli änka.

B

Men

Men fäfangt; fäfangt ha I anlagt all Er möda.
 Gud ware ewigt låf! Kung CARL han lefwer än.
 Så fick en tungor höst/ en härlig wärens gröda.
 Ty glädiens åt Er frögd/ I trogne Swenste Mån.
 In mer/ han lefwer än/ och har i sine Länder/
 Til allas frögd förbytt/ båd' Timurtasch och Bender.

Wälkommen Glädle-Sol/ wälkommen kom från Öster;
 Ther Tu Dig brutit fram/ utur den mörka sky/
 Kom/ kom/wälkommen kom/ med tusend' Glädle-Röster/
 Din klarhets strimma nu/ hwar morgon ware ny.
 Til wälkomst/ låte wi här alla Stycken knalla.
 Thet wil wår wördnad/ och Din Nåd wil thet befalla.

Så obeskriplig sorg/ som oss kort fordom kränkte /
 Then ifrån Jorden rätt' alt ut til Himlens sky /
 Så obeskriplig frögd/ then dag oss trefalt skänkte /
 Som med wår Konung/ och Hans ankomst wille gry;
 En dag som hures oss/ uti wår tunga lefnad/
 Förnygra allas lif/ förnya allas trefnad.

Rätt som en Far/ den Far får wälförtienter beta/
 Som i sitt öma bröst/ ett Faders hierta bår/
 Han sätter Barnen/ som sin wördnad sielfwe weta/
 I tusend' frögder/ när hans fara wunnen är.
 Ja som när Makan ser sin Man/ ur fångslet dragen/
 Så fågnade oss ock/ om icke mer/ den dagen.

I Folk som plån förut/ hwad sent skal hända gisa/
 Ha I om Konung CARL så store under trot?
 Hur' högt I op i loof/ förnuftes Segel hisa/
 Så ha på thetta dinn I dock förgåfwes rot.
 Så året fatt som sagt/ ehwad I tro ell' twilke:
 Han for/ Han flög/ Han kom/ och stanna i sitt Rike.

O Gud Allmägtigste/ Din Nåd är ganska mycken/
 Din godhet sträcker sig så widt/ som skvar gå/
 Så widt som dunder hörs/ som Bergen står i strökan/
 Så widt som Linn-eld lys/ som ondskan strämma in/
 Så skal man efteråt out Herrans wisshet dömma;
 Och änden kan som bäst begynnelsen berömma.

Tu HErre äst wår Gud/ fast wi i blindhet famla.
 Lell' wisar tina Nåd/ at tu äst ewigt hull.
 Som Hönan/ sine Barn/ så wil tu oss församla;
 För min skul/ säger tu/ ach ja! för min skul/
 Så wil jag them ännu/ båd' god och gunstig blifwa/
 Och androm Hefwom/ ei af mina äro gifwa.

Så må tu icke tig/ tu maffer Jacob, fruchta:
 Och tu tu ringa hoop/ i ganska Israel.
 Han lefwer än/ som kan the högnodz andar tuchta/
 Han skal och än en gång tig gidra stor och säll.
 Han skal ifrån sitt ruin ej Lufastakan stöta/
 Men lik en Wingårdzman tig/ som sin Wingård/ sköta.

Sij! säger han/ som war/ och han som ewigt blifwer/
 Jag hafwer gjort tig/ som en taggig tröstowagn/
 Then nyss är skärpad up; Och swär uti min jfwer/
 At jag igenom tig/ skal således gidra gagn.
 The höga Berg/ skal tu i stycken sönderstöta/
 Och alt hwad ojämt är/ i stoft och grus förnöta.

Tu skal förströ them så/ at wädret them förskingrar/
 O wäderflagor them/ som agnar pustar bort.
 The skola spridas kring/ som snö på isen slingrar;
 Och theras glädle skal/ som myggans lust/ bli kort.
 Och än: jag är tin Gud förthen skul fruchta icke/
 Och wil ei heller af; ty jag går med i sticke.

O

Nu Tu allena Tu/ som med tin Smorda wandrat/
Ther dōden honom tätt in under ögon gåt/
Och all hans farlighet/ i idel frögd förändrat/
Tå Han i marken/ har för våra skul Klädt Skott/
Tu wårdes/ som Tu sagt/ en gång Hans Horn uphöija/
Och icke längre mer med hielpen utedröja.

Stårk honom i titt ord/ och i vår rena Låra/
Så hwarcken lif ell' dōd/ må ledan ther ifrå.
Låt honom hådanåt/ som hårtils henne båra/
Och i tin Christenhet/ en Christen Kung bestå.
Så wi ther wågens swall of hotad' at fördränka/
All motgångs farlighet/ för ingen fara tänka.

Om nöden pröfwat mod? hur' är titt mod tå pröfwat/
Tu Himmels Frende och tin Gudsbewårde wån?
Hielp Gud! när alt vårt hopp war of i tig beröfwat/
Så feltes tig/ ån tå slätt intet/ feltes tig ån:
Ur Ser bedröfwelser/ then Högste Gud rig hielper/
Och i then Sunde tig/ slätt ingen fara stielper.

Jag såg en Man som war på pröfwe - stenen spånter/
Och Herrans wredeskott the drabba alla tit.
Jag såg hans hopp och mod/ som twenne tro betiånter/
Dog krita i sin hand/ och skref i andans nit;
Med Ibilig mun; tå han som måst war stadd i wåda/
The fyra orden fram: låt Gud allena råda.

När? Hwar? För hwad? kan then i någon tid försträckas/
Som så sin kåre Gud i trone liter på:
Sant är/ the Barn som måst sin Far och Moder tåckas/
Them plå Föräldrar hållt/ i skålig aga slå.
Men thet är också sant så snart/ the them ha slagit/
Så har en kärlik kyß/ all sweda från them tagit.

Ther

Then tanckan föder frögd/ i våra hiertan inne:
Förtrostan låter ej sin Herre lida fall.
Men hwar/ som högmōdz skum/ intagit har ens sinne/
Ther kan man se förut/ hwad ther af warda skall.
Så tron ock J/ som mod af lyckans bistånd niute/
Når hiulet hwålsfwer om/ så är Er lycka ute.

J/ hwilkas händer är/ med ofskuldz blod bestånkte/
Som törsten efter mer/ men snårde i Ert hopp/
J låren/ medan Er/ Er' wårk ej blifwa stånkte/
Sielf rista af förtret/ Ert egit hierta op.
Och som J efter blod så länge törstat hafwa/
Så lär Er hämden/ i Ert egit blod begrafwa.

En tucks Kung CAROLS swård/ af sine Segrar rycka;
En har ej tidsens erg/ Hans wårje- udd utnōt/
En kan ej glōmstans hand/ Hans wapne- frågd utstryka/
En ser jag öppna sår af them/ Hans Arm har siōt.
En wil then Högste/ med sin Smorda gådra under/
Och tå skal hwalars bröst bli mōrt/ och stōrt som tunder.

Tå skal til enighet the stålta hiertan bōjas.
Frid och rättferdighet/ skal famna om hwar an.
San wånskap skal med tro/ af menlöshet förnōjas/
Och lefwa kärlickt/ til som Hustrun med sin Man.
The låga wåningshus skal nöjet gådra rika/
Och fromhet ro en båt/ med samians hand tillika.

Tå skal af hwassa spiut man Plöge bilder smida/
Och Spindlen med sitt nåt skal wåfwa stōlden full;
Tå skola blanke swård/ förrostas i sin stida.
Denighet och lif med allo liqgia full.
Lif som en omwänd hand/ skal plågan från of ryckas/
Och alt/ ehwad som hållt wi slå upå/ skal lyckas.

B3

En

En Landtman skal i ro / snart Skogens bostap fälla.
Snart luftens fräder- / ja / ur trädens toppar slå.
Snart för thet tyfsta Folk / försät med krorar ställa.
Thet Folk som hyra hus i Neckens wida blå.
Snart äter under sång / sin rika åker skära /
Och så med lätta ståt / the tunga Åren bära.

En Köpman skal sitt Skiep / ock hållt med trohet lasta /
Men aldrig ha behof af skadan blifwa wis.
Han skal i hwar en Hamn / ett wänligt Ankar kasta /
En skiallig winst skal bli / then aldrabästa prise.
Så skal för Capare man och få frit lovera.
När som en Swensk och Ryf / hwar annan creditera.

En Bokman / som nu hållt / sin torftighet wet tälja /
Skal måst / när minst han tror / i fulla wisthus gå;
Han skal sin lärda Bol / åt olårdt folk ej sälja;
Han skal ock wida wäg i rang, om rikdom stå.
Och om (en farlig sot) han wärmen lärt förgåta /
Så skal emot thet nog / som honom gifs / han träta.

Med sällhet skal wårt Land / som med en ström / bekrönas
Wår Ortegård / skal grön af Lof / med sällhet stå.
Med sällhet skal wår sorg och ångslighet belönas /
Wi sku för utan swett / wårt Bröd med sällhet få.
Med sällhet skal then dag / ur forna dagar strida.
Att fattigdomen får / med gylne stänger rida.

Så skal hon af förakt / i mycken åra råka /
Når rättens fångsleband / i dommen löses op.
Når ofkuld på sin wäg / får fri och säker åta /
Når wäld i starka band / blir fångslat utan hopp;
En omvänd werld / skal oss mer godt i glädie stänka
In man i hastighet / som jag thet talt / kan tänka.

Och

145
Och arghet / som hos oss så länge warit waken /
Skal äntlig söka sig / til långa tider ro.
Så skal och sanning gå / ofkyldigt klädd och naken /
Man skal ens tal och swar för utan Eder tro.
Ach! gifwe Himlens Gud then gylne tid må komma /
När orden utan Konst / och tankarna bli fromma!

Men HErre ho må få när tu så sticker lefwa /
Ho må af oss / som nu hwar annan se / thet se?
Doch / at jag intet må förmatet mig inwefwa
Med them som troha at långt mera måste ske /
Så spår jag / tu som gör / ehwad tig hållt behagar /
Tu hinner wärkat ut i wåra lifstidz dagar.

Förthenkul wil jag ock thet hållsta ej förgåta /
Annu at för wår Kung och Riket bedia wål.
För dig min Moderjord / som gier mig bröd at äta /
För dig Tu Landsens Far / som gör för namnet skäl.
Jag tröttas wid min sång: men icke wid min wilja.
Och wiljan / wil jag skal / min sång / ej från mig skilja.

Gud fågne Dig Kung CARL med nåd och mycken hyllest.
Han gifwe Dig alt hwad Ditt hierta önska må.
Alt hwad Din Siäl begiär / Gud fågne Dig tilfyllest;
Gud låte sent Din Sol / bort til sin hwila gå.
Han låt ock sällhet snart om kring Din Spira grönska.
Gud gifwe Dig mer godt än nånsin jag kan önska!

Så länge någon fins för Cron och Scepter råda /
Och under theras tyngd / med Manna mod bestå /
Så länge Solen oss / och wi få Solen skåda /
Sen Morgonrådnans Eld beprydt thet öfra blå /
Så skal man läfwa än / fast annat intet wore /
Kung CARL den Tofste / och i hela werlden store.

Och

Och I i Kungens Hus/ I Höga Kunga Slätter/
Som fylla heligt tal/ ett tal af Höga Tre/
Er önskar jag/ till bön i brinnand' andakt väkter/
Vår Gud; Trefaldighet trefaldig' signelse!
Gud låte ynnighet med strömmar til Er flyta!
När Er går wäl/ må of ej någon fördel tryta.

I Thronens Trogne Mån/ som nämst wed Kungen sitta/
Som skola hwit och svart/ hwar annan skilja frä/
Gud låte Er i Råd på säne rådslag hitta/
Med them wårt Rike må/ och I i thy bestå.
Gud låte Edre Råd/ til Swerges bästa tjäna/
Så länge Kungar Råd/ af sine Råd må låna.

I som til Sidö och Land; för of/ Er wälfärd wäga/
Som hålla Lif och Blod til Rikens tjenst ospart/
Gud låte Er i Fält/ så fält och lyckligt tåga/
At I med Trummans ljud förströ all ondskas snart.
At hwar I fara fram/ Er Seger handen väcker
Och Fienden mot Er sin egen båga bräcker.

När wil tu Herre och the fågna än förlofa/
Som tu til tråldom stödt i motgångs bitterhet?
Ach! wärdes theas band och ledior sönderkrofa!
Ty hwad them öfwer gåt tu bäst allena wet;
Låt them sitt Swenska bröd; i egna hyttor äta!
Och i sin Kontung/ all sin förra sorg förgåta.

Men wi som flykta kring/ som ström om stenen rinne/
Och såsom Foglar/ the ther utan nästen bo/
Gud låte snart of se/ at hwar sitt hemwist finner/
Och får ther han är född i stillhet niuta ro.
Och til at önska kort: Gud lär i Swerges Rike/
En hwar af hwarie stånd/ i sällhet ej ha like!

* * *

Ja

SA/ Allsmächtige GUD hwars bud the wäldige ära/
Tu försträcklige Kung för hwem wi räddhoga-bära/
Tu äst härlig i Högd och Råd här nedre bewisar/
Tu tina under och kraft widt kring uti werldene wisar/
Jorden bäfwar och rörs när tu tig låter of höra/
Tu kanst härliga ting rätt lätt uträtta och giöra/
Eld går utaf tin mun at thet syns lysa och liunga/
Lordon kastas i styn så bergen darra och gunga.
Wädret utur sina hål kan tu ordentliga kalla/
Och hwart til sitt rum med macht och wälde befalla/
Op uti högdene tu uti moln tig lönlige döljier/
Mörker är om titt tiäll och Ljus titt Ansichte höljier/
Stiernor/ Måne och Sol tin Himmel härliga pryda/
Eld/ Luft/ Watn och Jord tin röst enhälleli lyda/
Härlig och kärlig och rik/ stor starcker mächtig och prächtig
At tu i alt margfalt likwäl med syndare slächtig/
Ach så wärda dig om wår wälfärd trefnad och lycka/
Gif of glädie och frögd förtag hwad tine må trycka.
Gif of glädie och frögd/ wälsigna Rike och Ständer/
Gud gif Frid! Gif Frid/ gif snart! wår Nordiske Länder.

Til

Herr ^{ta} JACOB FRESE,
Öfwer den af honom/
Uppå

Hans Kongl. Maj.^{tes}
Wår Allernädigste Konungs och Herres/
Konung CARL den XII.^{tes}

Högstfrögdefulla
Namns = Dag/
Som inföll den 28 Januarii 1715/
Medelst prydsamma
Svenska Rijk/
underdånigt hålne
O R A T I O N.

SEN Ryktet länge nog med falsk berättning farit/
Som orsak mången gång til mycken jämmer varit/
Kom i en lycklig stund / den Post som med sig bar;
At Kongen frisk och sund til Strahlsund kommen war.
Hwad hierta war som då af glädie icke rördes?
Dch halfwägs utom sig af frögde tankar fördes;
Wårt leda öde säggs til bättre öde bytt/
Wi finge hopp igen och lif som lif på nytt.
Den Frögde har som jag wet/ Herr FRESE, fört Er penna;
Man kan desz werkan klart af Edra infall känna.
Så låter Skalden se hwar Konsten i består/
Dch skrifwer ingen rad som ei af hiärtat går.

SOPH. EL. BRENNER.

147.
REDITUM
AUGUSTISSIMI MONARCHÆ,
CAROLI DUODECIMI

A TURCIS AD SUOS,
SVADA METRICA,
CELEBRANTI,
VIRO JUVENI POLITISSIMO,
JACOBO FRESE,
ADPLAUDIT.

Ecce renascentes pandunt sua limina Musæ
Et nitidum nobis reddit Apollo diem.
Diversi coeunt uno sub climate vates,
Et socium socio carminis unit amor.
Nam Carolo Magno virtutum stemmate major
CAROLUS, in regni limine lætus, adest.
Venit Hyperboreæ clarissima gloria terræ
Destina Svediaci, firma salusque gregis.
Venit, iò venit, quem per discrimina mille
Duxerat incolumen dextera mira Dei.
Præpete Stralsundam CAROLUS venit ocior eurus,
Mellea quo nobis spes redeunte redit.
Sic qui crediderant vix nasci gaudia posse,
Jam lætabundi gaudia nata vident.
Gaudia quæ celebrat nemo vix svavius alter,
Quam tu, cui Phœbi est fertile, FRESE, caput.
Hoc genii dotes quid possint carmine monstras,
Carmine, quo Svionum publica vota canis.
Mellifluam porro Venam tibi fundat Apollo;
Docta per ora Virum te tua fama vehat.

POSSIET.

Til
Herr JACOB FRESE,

Då
Hans ORATION
Genom Trycket
Hef
Allmän.

SIn Poësie at jämfä så/
At ingen kan den klandra på/
Därhån använder mången flit;
Men hinner sent ell' sällan tit.
Och tro at hwem den Konstnät/
Naturen ej til Stiuf-Mor sät.
Här hos jag dock den tanckan har.
At ingen uti lata dar/
Kan något sådant Wärl framte/
Som allom nöje kunde gie.
Herr FRESE med mig wittne bär/
At saken så bestaffad är;
Jag må ej tro hans wittne wett
Uppwurit utan ungdoms swett.

Doch hwad han således har förwärfst
Ur först utaf Naturen ärfst.
Er lofwar Ridderskapes Gal.
Er lofwar sielf Ett wackra tal.
Er lofwar / hwad som sällan ster:
Ett allmänt bifall lofwar Er.
Lef wäl i alt Ett lycklig war!
På Lærdom mödan intet spar/
Er Åre: Krans blir högt beröm/
När andras lof är blott en dröm.
Så blir och sidst Er mödas lön/
En ewig wänskap af wårt Riön.

Betogor
E. W:än.

Til den samma.

AX Er håg Herr FRES' at fria/
Til den wäna Mō Thalia?
Wackra Ungdom/ wäga't då;
Och så framt I der så Sorgen/
Den I aldrig sät ell' få/
Gack til Venus Döttrar små/
Då så går jag wäl i borgen/
At I g'nast slippa Sorgen.

JOH. PET. FLACHSEEN.

